

NEDELJA

03 JUNI 2016 BR.261

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

www.wpcserbia.rs

PEAK OIL?

ANALIZA: GLOBALNA PROIZVODNJA NAFTE U (DEFINITIVNOM?) PADU

POSLEDNJA VEST: Članice OPEC-a nisu na sastanku u četvrtak doneli odluku o zamrzavanju proizvodnje nafte, već su zadržali postojeću kvotu od 30 mbd. Odluka je shvaćena kao nastavak saudijske strategije odbrane udela na tržištu kroz zadržavanje cena nafte u granicama 50\$-60\$.

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Ruski Arktik: Tvrdi pregovori kineskog CNPC-a sa Rosnjeftom i Gasprom njeftom.....[OVDE](#)
- Analiza: Globalna proizvodnja nafte u (definitivnom?) padu.....[OVDE](#)
- Rusija u martu: 11 miliona barela na dan - Saudi Arabija gotovo milion manje.....[OVDE](#)
- Barel od 60 dolara na vidiku?.....[OVDE](#)
- Venecuela nema para da plati uvoznu naftu ... ..[OVDE](#)
- Rosnjeft i grčki Hellenic Petroleum dogovorili saradnju.....[OVDE](#)
- Kazahstan traži veći udeo u projektu Karačaganak.....[OVDE](#)

GAS:

- Gaspomovi troškovi proizvodnje najniži na svetu.....[OVDE](#)
- Bugarska i Rumunija grade i rezervni gasovod ispod Dunava.....[OVDE](#)
- Lukoil najavio mogući izlazak iz gasnog projekta sa Saudi Aramcom.....[OVDE](#)
- Južni tok na reanimaciji? - grčki zvaničnik.....[OVDE](#)

REGION:

- Rumunija traži da EU finansira naftovod Trst - Konstanca.....[OVDE](#)
- Novi distributer goriva u Rumuniji.....[OVDE](#)
- Jugopetrol bez dividende.....[OVDE](#)
- Maloprodajne cene goriva u regionu .....[OVDE](#)

Crude Oil Brent June 03 2016 0610 GMT - 50.08 Livecharts.co.uk

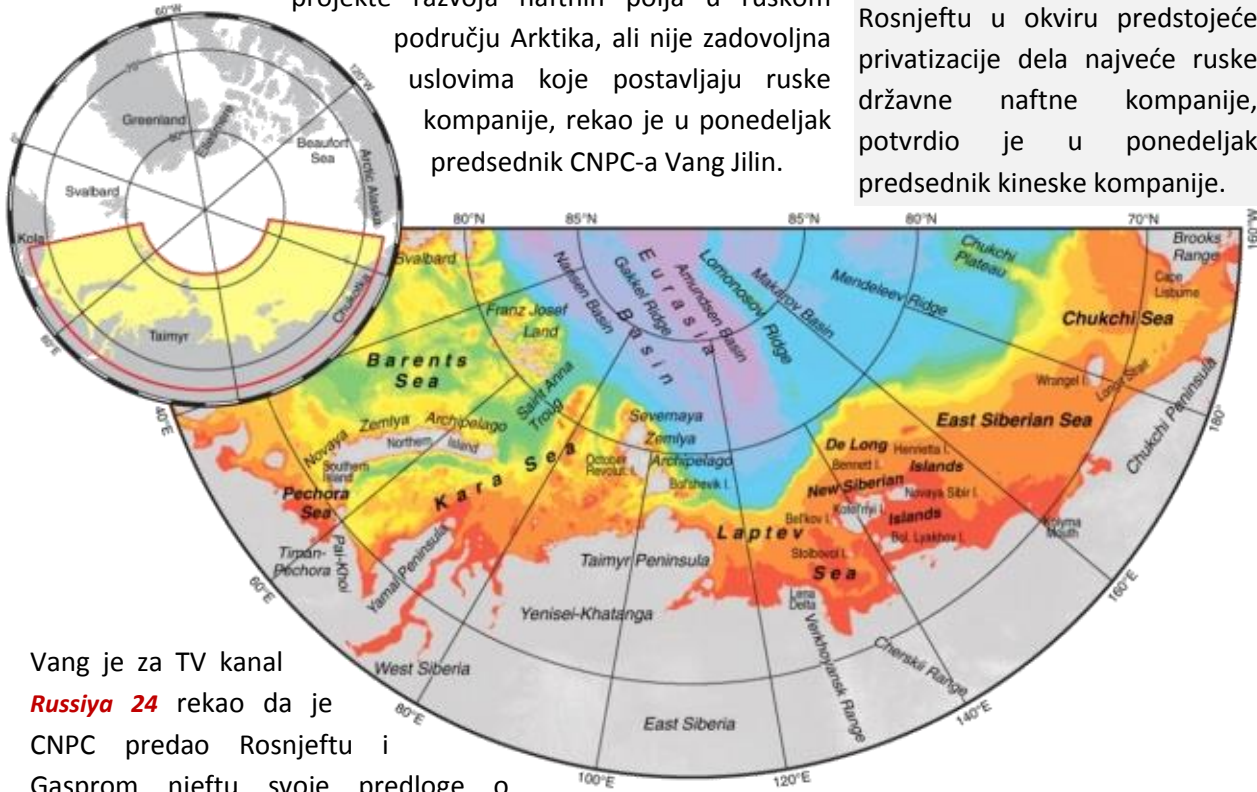

Ruski Arktik: Tvrdi pregovori kineskog CNPC-a sa Rosnjeftom i Gasprom njeftom

MOSKVA - Kineska nacionalna naftna korporacija (CNPC) trenutno pregovara sa Rosnjeftom i Gasprom njeftom o ulasku u njihove projekte razvoja naftnih polja u ruskom području Arktika, ali nije zadovoljna uslovima koje postavljaju ruske kompanije, rekao je u ponedjeljak predsjednik CNPC-a Vang Jilin.

CNPC želi dodatni udeo u Rosnjeftu

MOSKVA - CNPC je zainteresovan da poveća svoj akcijski udeo u Rosnjeftu u okviru predstojeće privatizacije dela najveće ruske državne naftne kompanije, potvrdio je u ponedjeljak predsjednik kineske kompanije.

Vang je za TV kanal **Rusija 24** rekao da je CNPC predao Rosnjeftu i Gasprom njeftu svoje predloge o partnerstvu. „Razgovori su u toku, ali za sada nema napretka iz dva razloga“, rekao je Jilin. „Prvo, projekti koji su nam predloženi nalaze se u najranijoj fazi razvoja, pa traže značajne investicije što je rizično u situaciji trenutnih cena nafte. Drugo, ponuđeni su nam strogi partnerski uslovi koji ozbiljno ograničavaju mogućnost Kini da upravlja tim projektima“, naveo je Jilin dodajući da je njegova kompanija zainteresovana za offshore projekte u Rusiji. Ranije je vicepremijer Rusije Arkadij Dvorkovič rekao da je njegova zemlja spremna da razmotri mogućnost da odobri Kini udele do 50% u razvojnim naftnim i gasnim projektima, izuzev u regionu Arktika gde ino kompanije mogu da imaju samo manjinske udele. Agencija **TASS** podseća da je prvi čovek Rosnjefta Igor Sečin nedavno rekao da njegova kompanija razgovara o mogućnosti razmene poslova sa kineskim partnerima.

Vlada Rusije predviđa da u ovoj godini smanji svoj postojeći udeo u Rosnjeftu sa 69,5%, na 50%. Prodaja bi trebalo da unese u budžet Rusije nekih 10 milijardi dolara, prenosi Reuters. Vang Jilin je rekao za **Rossiia-24** TV da bi u slučaju kupovine dodatnog udela njegova kompanija želela da bude uključena u rukovođenje kompanijom „u skladu sa veličinom svog učešća“ u njenom kapitalu. Britanski BP kontroliše udeo od 19,5% u Rosnjeftu.

G'DRIVE FUEL

100
OKTANA

**MOĆNA
TRANSFORMACIJA**

POVEĆANJE SNAGE MOTORA DO 7%

POBOLJŠANA DINAMIKA UBRZANJA DO 10%

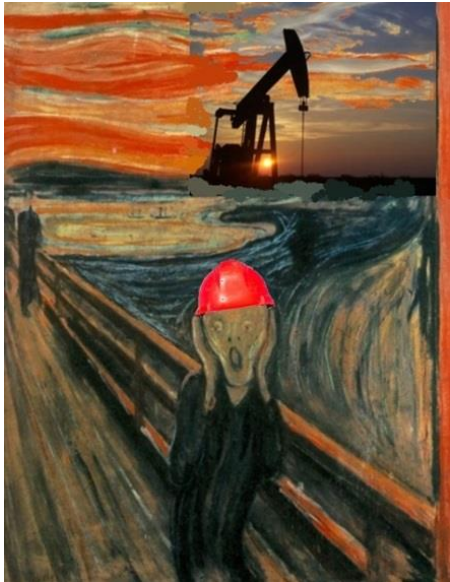
SMANJENJE NASLAGA NEČISTOĆA NA MOTORU DO 6 PUTA

**NAJBOLJE JE
PRED VAMA**

Analiza: Globalna proizvodnja nafte u (definitivnom?) padu

NJUORK - Portal *Seeking Alpha* objavljuje u utorak analizu čiji je zaključak da je proizvodnja nafte u svetu u padu i da će se taj trend nastaviti, uprkos rastu outputa u Rusiji i vraćanju iranske nafte na globalnu scenu. Američka Energetska informativna agencija (EIA) je objavila najnovije podatke o proizvodnji nafte i kondenzata (C+C) u svetu, prema kojima je vrhunac outputa od 80,63 miliona barela na dan zabeležen u novembru 2015. Poslednji podaci od februara ove godine pokazuju proizvodnju C+C od 79,65 mbd, odnosno 977.000 barela dnevno manje. Pažnju privlači smer u nekoliko zemalja:

Kina, Meksiko, Norveška, Britanija ...

Kina je - prema podacima nacionalne statističke službe - te zemlje - aprilu ove godine proizvela 4,04 mbd, što je najmanje od jula 2013. Jedino otvoreno pitanje je kojom brzinom će se taj pad nastaviti, piše analitičar portala. Meksiko je uspeo da par meseci zaustavi pad proizvodnje, ali je silazni smer sada obnovljen. Norveška je proizvela oko 3 mbd od 1996. do 2004., da bi sada ta proizvodnja bila bezmalo prepolovljena i za sada je pad

zaustavljen na tom nivou. Velika Britanija je najveću proizvodnju od bezmalo 3 mbd zabeležila 1998, da bi u poslednje tri godine u proseku proizvela otprilike trećinu od toga. Trenutno održava tu proizvodnju, a pitanje je dokle, prenosi portal.

Rusija, SAD

„Rusija je bila istinski šoker, jer niko u toj zemlji i van nje nije očekivao da će u poslednjih par meseci proizvodnja porasti za preko 200.000 barela na dan“, prenosi *Seeking Alpha*. Doduše, ruski podaci za april ove godine pokazuju pad proizvodnje od 0,7%. Autor navodi da su procene ruske proizvodnje za iduću godinu oprečne.

SAD zauzimaju veliki deo prostora u traženju odgovora na sudbinu svetske proizvodnje nafte. Prema ovoj analizi, pad proizvodnje u toj zemlji će se nastaviti u narednih barem godinu dana, a zatim bi se mogao zaustaviti i donekle preokrenuti, ali se „bum sa proizvodnjom američke nafte iz škriļjaca“ više neće ponoviti.

Dramatičan povratak iranske nafte na svetsko tržište je glavni razlog što indukovani pad cena nafte nije postao i očigledan, piše portal i zaključuje da uprkos tom i drugim pomenutim faktorima rasta, proizvodnja nafte globalno beleži pad. Mada je izvesno da je gro pada posledica sloma cena nafte, ostaje da se vidi koliko će proizvodnje biti obnovljeno kada se cena nafte vrati na „neki nivo“

Rusija: U martu gotovo milion barela na dan više od Saudi Arabije

MOSKVA - Prema najnovijim podacima Rosstata, Saudijska Arabija proizvela je u martu 10,12 miliona barela sirove nafte na dan (mbd), a Rusija u istom mesecu 10,93 mbd. Ukupno zemlje članice OPEC-a su tokom tri prva meseca ove godine u proseku proizvele 32 mbd. Rusija je u prvom kvartalu ove godine prodala sirove nafte u vrednosti preko deset milijardi dolara. Udeo tog proizvoda u ukupnoj vrednosti ruskog izvoza u tom periodu smanjen je na 23 odsto, prema 25,2 odsto u prvom kvartalu 2015, prenosi u ponedeljak *Sputnik*.

LUKOIL

LUKOIL GENESIS
**ZA ČISTOKRVNE
KONJSKE SNAGE**

MOTORNA ULJA

USKORO NA
BENZINSKIM STANICAMA
LUKOIL SRBIJA

Barel od 60 dolara na vidiku?

NIJORK, LONDON - Donedavno potpuno podeljeni prognozeri kretanja cena nafte na kratak rok, polako se usaglašavaju oko stava da je na vidiku nivo od 60 dolara za barel. Najbolji ilustrator da su optimisti, ili berzanskim rečnikom imenovani „bikovi“ u pravu pokazuje bežanje tržišnih spekulatora od držanja kratkih pozicija. **Bloomberg** u ponedeljak piše da su kratke pozicije spekulatora na početku nedelje bile na najnižem nivou u poslednjih gotovo godinu dana. Ovaj zaokret u ponašanju trejdera odslikava njihovo sve veće uverenje da se cena nafte više neće kretati na dole, barem ne do dubina viđenih ranije ove godine. Takođe je ove nedelje i nekoliko banaka izašlo sa ocenama da će vrednost nafte pre kraja godine dostići nivo od 60 dolara. Ministar ekonomije Ujedinjenih Arapskih Emirata, sultan Bin Saeed Al Mansoori rekao je u ponedeljak da vidi taj nivo vrednosti nafte već negde tokom ovog leta. Najzad, jedna anketa koju je organizovao i objavio u utorak **The Wall Street Journal** ukazuje da je niz investicionih banaka uvećao u maju svoju prognozu vrednosti Brenta za ovu godinu za dva dolara, u poređenju sa odgovorima iz aprila. Na manje brojnoj strani pesimista, ili „medveda“ je ocena da je najnoviji rast cena nafte posledica poremećaja u isporukama iz Kanade i Nigerije, pa samim tim i privremenog karaktera, pa njihov stav glasi da ne veruju da će cene sa postojećeg nivoa ići mnogo dalje na gore.

Rosnjeft i Hellenic Petroleum dogovorili saradnju

ATINA - Ruski Rosnjeft i grčki Hellenic Petroleum potpisali su sporazum o ključnim uslovima snabdevanja Grčke sirovom naftom i derivatima. Sporazum, sklopljen na marginama minule posete ruskog predsednika Vladimira Putina Atini, postavlja osnove za direktno ugovaranje ruske naftne državne kompanije sa Hellenic-om o snabdevanju nafte za potrebe rafinerija u Grčkoj, saopšteno je iz Rosnjefta. Osim toga, dogovor otvara Rosnjeftu mogućnost da koristi za bunkering i trgovinu derivate proizvedene u rafinerijama Hellenic Petroleum-a, prenosi **Tass**.

Venecuela nema para da plati uvoznu naftu

KURASAO – Naftni kolos BP drži zaglavljene na otvorenom moru četiri tankera sa dva miliona barela sirove nafte i ne može da ih istovari u terminalu luke Kurasao jer venecuelanska državna naftna kompanija PDVSA nije platila račune, javlja **Reuters** ilustrujući sve težu situaciju u kojoj se nalazi trenutno „jedna od najranjivijih članica OPEC-a. Tovari su deo

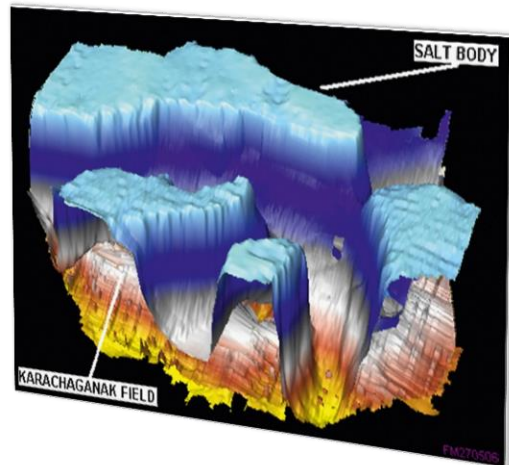

tendera koji je u martu PDVSA odobrila BP-u i China Oil-u za uvoz osam miliona barela američke WTI nafte koju je Venecuela planira da izmiksuje sa svojom ekstra teškom sirovom naftom i isporuči svojim rafinerijama u regionu Kariba.

Kazahstan traži veći udeo u projektu Karačaganak

. **ASTANA** - Vlada Kazahstana zahteva od ino-partnera u mega projektu Karačaganak veći udeo u profitu od proizvodnje iz ovog drugog po veličini naftnog i gasnog polja u zemlji, javlja u sredu **Bloomberg**. Vlada trenutno o tome pregovara sa partnerima u zajedničkom ulaganju kako bi se promenila ranije dogovorena formula ugovora o podeli proizvodnje koja određuje raspodelu profita počev od ove godine. Kazahstanu izvoz energenata donosi tri četvrtine deviznih prihoda, pa su mu potrebna dodata sredstva da izbalansira budžet uzdrman padom cena nafte i gasa. Royal Dutch Shell je posle ovogodišnje kupovine gasne kompanije BG Group uvećao svoj udeo u projektu Karačaganak na 29,25%. Toliki udeo ima i italijanski Eni, dok američki Chevron poseduje 18%, a domaćem KazMunaiGazu pripada ostatak od 10% udela. Karačaganak trenutno proizvodi oko 200.000 barela ekvivalenta nafte na dan. Polje, otkriveno 1979. godine sadrži rezervoar od 1,2 biliona kubnih metara gasa i jednu milijardu tona tečnih kondenzata i sirove nafte.

 Transnafta
www.transnafta.rs

GAS

Gaspromovi troškovi proizvodnje najniži na svetu

MOSKVA – Gasprom je jedna od kompanija sa najnižim troškovima proizvodnje prirodnog gasa od oko 20 dolara za hiljadu kubika, uprkos tome što je angažovana u razvoju novih, teško dostupnih polja, rekao je potpredsednik ruskog naftnog giganta Aleksandar Medvedev. „Stoga nam nisu potrebne nebeske cene već one koje će nam omogućiti da sprovodimo svoje aktivnosti“, citiraju **Vedomosti** Medvedeva.

U 2010. proizvodni troškovi Gasproma iznosili su 19 dolara za 1.000 m³, ali su prosečne izvozne cene bile dva puta iznad sadašnjih – do 302\$ za 1.000 m³, citira nezavisni poslovni konsultant za prirodni gas Mihaila Korčemkina. On računa da su prosečni troškovi proizvodnje u 2015. porasli su na 27\$/1.000 m³. Ruski gas je trenutno najjeftiniji u Evropi, kaže analitičar iz Vygon Consultinga Marija Belova. Cena ruskog gasa na granici sa Nemačkom iznosila je 161,9\$ u prva četiri meseca 2016., objavilo je 31. maja rusko ministarstvo za ekonomski razvoj.

Prema procenama Gasproma, transportni troškovi u prvoj polovini 2015. dostigli su 59 RUB (pri kursu od 66 rubalja za dolar) za transport 1.000 m³ gasa na deonici od 100 km. Prosečna razdaljina od gasnih polja koje razvoja kompanija do granice je 3.200 km, pa Gaspromovi transportni troškovi unutar teritorije Rusije dostižu 1.888 RUB za 1.000 m³. Računajući te troškove, izvoznju carinu, rudnu taksu MET i investicione komponente, cena ruskog gasa se procenjuje na 130-140 dolara za 1.000 m³. Izuzimajući izvoznju carinu, cena pada na 80-85 dolara. Belova konstatuje da bi Gasprom teoretski mogao da smanji cenu gasa ili da ga prodaje na spot tržištima, ali to nema mnogo smisla s obzirom da su ugovorene cene kompanije već niske.

Južni tok na reanimaciji? - grčki zvaničnik

ATINA - Projekat Južni tok nije u potpunosti mrtav, njegov nastavak je moguć, izjavio je zamenik šefa grčke diplomatije Nikos Ksidakis.

„U ovom trenutku to pitanje zvanično nije na dnevnom redu. Ipak, on nije u potpunosti mrtav. Bez obzira na sankcije, ideja realizacije Južnog toka je ostala živa. „Pažljivim koracima i pažljivim proučavanjem možemo da odlučimo kako da se 'oživi' taj projekat“, rekao je on.

Sputnik

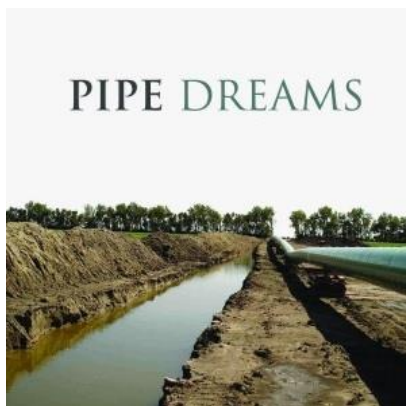
Lukoil najavio mogući izlazak iz gasnog projekta sa Saudi Aramcom

BEČ – Ruski Lukoil je najavio mogućnost izlaska iz zajedničkog ulaganja sa saudijskim državnim naftnim kolosom Saudi Aramcom u istraživanju i proizvodnji tzv. zarobljenog nekonvencionalnog gasa Luksar Energy, ako posle preispitivanja ekonomičnosti tog posla u novim okolnostima oceni da on nije dovoljno profitabilan. „Ekonomika projekta Luksar je trenutno veoma složena i mi smo uzeli dodatno vreme da to razmotrimo, a posle toga ćemo doneti odluku“, kazao je u sredu predsednik kompanije Vagit Alekperov. On je dodao u razgovoru sa novinarima u Beču, gde je boravio pred ministarski sastanak OPEC-a, da je izlazak njegove kompanije iz projekta moguć, prenosi *Sputnik*.

REGION

Rumunija traži da EU finansira naftovod Trst - Konstanca

BUKUREŠT - Čelnik rumunske naftne transportne kompanije Conpet upozorio je Brisel da bi neka nova „geopolitička situacija“ mogla dovesti do prekida snabdevanja nafte crnomorskim rutama i time ugrozi tržišta ne samo Rumunije, nego i čitave Srednje i jugoistočne Evrope. Liviu Ilasi je stoga naveo, u govoru na jednoj prošlonedeljnoj konferenciji u Evropskom parlamentu, da je rešenje u oživljavanju i - uz pomoć Evropske unije - realizaciji starog projekta gradnje naftovoda Trst - Konstanca, takođe poznatog pod nazivom Panevropski naftovod (PEOP). *EurActiv* je odmah zatražio komentar iz Brisela i od Catharine Sikow-Magny, šefa odseka u DG Energy, dobio oprezan odgovor da za razliku od visoko regulisanog sektora prirodnog gasa, nafta nije visoko regulisani energetska segment. Ona je dodala da je u svakom slučaju ova ideja nešto što će Generalna direkcija za energiju u Evropskoj komisiji razmotriti i napomenula da će sledeći spisak tzv. projekata od opšteg interesa biti objavljen u 2017. „Možda će tada i ovo pitanje biti uključeno“, kazala je Sikow-Magny.

Novi distributer goriva u Rumuniji

BUKUREŠT - Firma Rottco, deo rumunske kompanije Synergy, novi je je distributer goriva u toj zemlji sa planom da u prvoj fazi brendira pod ovim imenom 50 benzinskih stanica, saopštio je vođ ovog projekta Paul Pop, bivši direktor u Rompetrolu i tamošnjoj podružnici ruskog Lukoila. U Rumuniji, inače, ima 600 privatnih benzinskih stanica u vlasništvu pojedinaca, koji su meta ptencijalnih akvizicija od strane Rottcoa, rekao je Pop. Rottco bi finansirao njihovu standardizaciju, integraciju i koordinirao poslove marketinga na nivou mreže, prenosi *The Romania Journal*.

Jugopetrol bez dividende

PODGORICA - Skupština akcionara Jugopetrola na sednici 7. juna neće odlučivati o podeli dividende akcionarima, rečeno je *Vijestima* iz te kompanije. Neto profit u 2015. iznosio je 4,9 miliona evra, zadržana dobit 14,3 miliona ili tri evra po akciji. Kompanija Jugopetrol imala je gubitak od 545 hiljada evra i prvom kvartalu ove godine, što je prvi put da ima negativan rezultat u bilo kom periodu.

Bugarska i Rumunija grade i rezervni gasovod ispod Dunava

SOFIJA - Bugarska i Rumunija će sagraditi rezervni gasovod ispod Dunava, objavilo je bugarski operator gasnog transportnog sistema Bulgartransgaz. U aprilu su Bulgartransgaz i rumunski operator transportnog sistema Transgaz potpisali ugovor o izgradnji poslednje sekcije gasovoda kojim će se povezati gasovodni sistemu dveju zemalja. Radi se o sekciji koja prolazi ispod Dunava. Sada su se dve kompanije sporazumele da se uz glavni izgradi i rezervni gasovod i to u roku 214 dana. Inače rumunsko-bugarska gasovodna interkonekcija će biti dužine 2,1 km, a imaće kapacitet 1,5 milijardi kubika gasa godišnje, javlja bugarski dnevnik *'Novinite'*.

NAFTACHEM

20 mil. litara
KAPACITET SKLADIŠTA

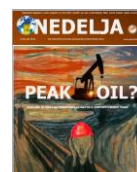
7 REČNIH PLOVILA

KAMIONI CISTERNE

12 BENZINSKIH STANICA

ADI DIZEL
ADITIVIRANI EVRODIZEL, POSLEDNJE GENERACIJE

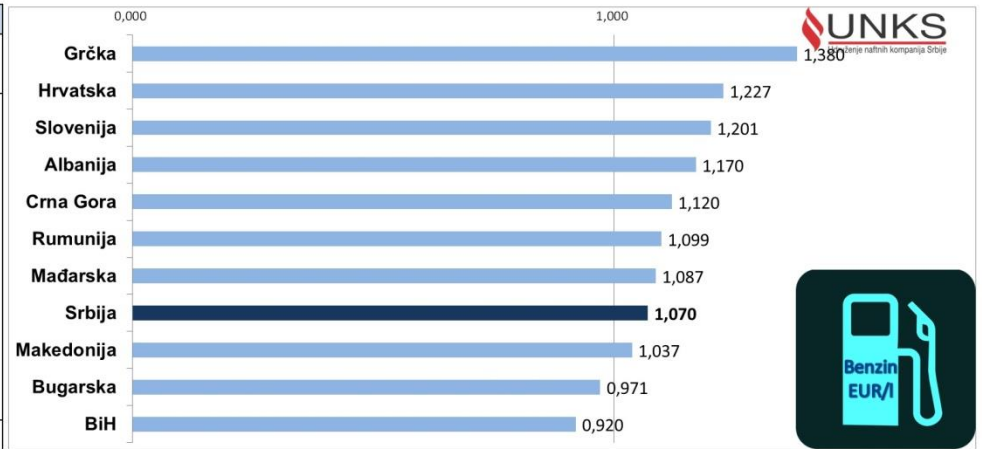
NAFTACHEM
PETROL

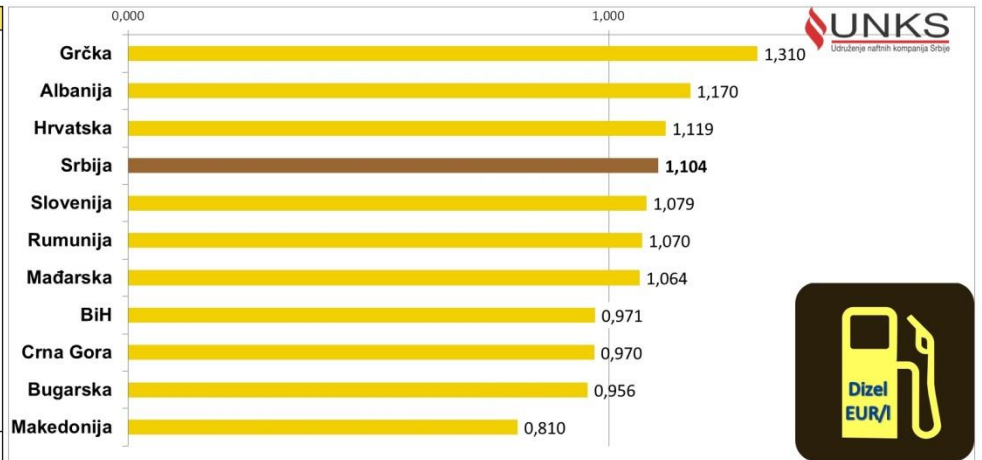

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 01.06.2016. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

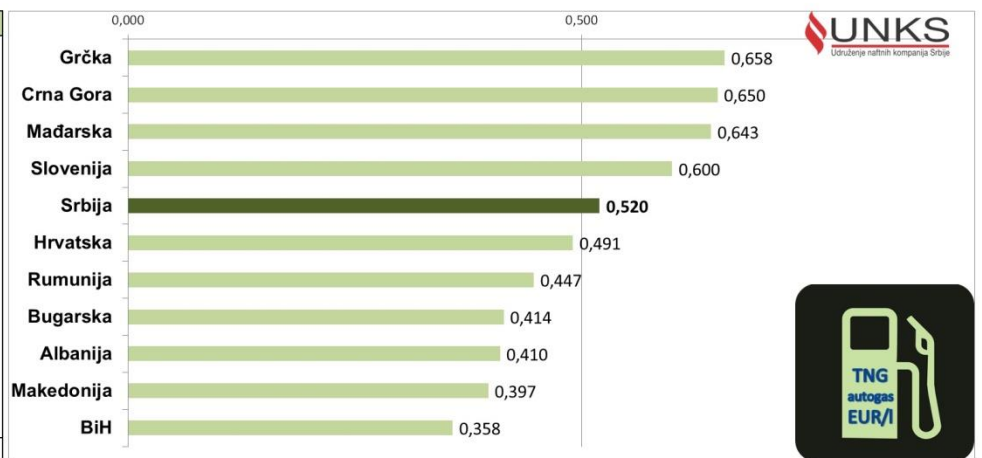
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1,380	123,58%
Hrvatska	1,227	109,89%
Slovenija	1,201	107,55%
Albanija	1,170	104,78%
Crna Gora	1,120	100,30%
Rumunija	1,099	98,39%
Mađarska	1,087	97,33%
Srbija	1,070	95,86%
Makedonija	1,037	92,90%
Bugarska	0,971	87,00%
BiH	0,920	82,42%
Prosečna cena u regionu		1,117

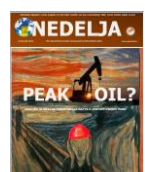
Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1,310	123,97%
Albanija	1,170	110,72%
Hrvatska	1,119	105,88%
Srbija	1,104	104,44%
Slovenija	1,079	102,11%
Rumunija	1,070	101,24%
Mađarska	1,064	100,73%
BiH	0,971	91,93%
Crna Gora	0,970	91,79%
Bugarska	0,956	90,48%
Makedonija	0,810	76,69%
Prosečna cena u regionu		1,057

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0,658	129,53%
Crna Gora	0,650	127,95%
Mađarska	0,643	126,54%
Slovenija	0,600	118,11%
Srbija	0,520	102,36%
Hrvatska	0,491	96,57%
Rumunija	0,447	88,08%
Bugarska	0,414	81,52%
Albanija	0,410	80,71%
Makedonija	0,397	78,17%
BiH	0,358	70,45%
Prosečna cena u regionu		0,508

Udruženje naftnih kompanija Srbije
Vladimira popovića 6, Novi Beograd
office@unks.rs
011 71 21 750

Informacije o
carinskim
propisima

Informacije o
porezima

Izrada
biznis
planova

Pomoć oko
projekata
za EU

Pravna pomoć
i ljudski
resursi

Pomoć
prilikom
izvoza

Podrška u
traženju poslovnih
partnera

Istraživanje
stranih
tržišta

Pomoć
pri pokretanju
biznisa

Kako da pokrenem
sopstveni posao?

Pozovite nas
011/33 00 910

NOVA KOMORA. NOVE USLUGE.
ZA SMART BIZNIS

WPCSERBIA

NEDELJA - DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave